

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool voor Buitengewoon
Onderwijs te GENT**

Hoofdstructuur buitengewoon basisonderwijs

Instellingsnummer 26881

Instelling Gemeentelijke Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs

Directeur Patrick D'HAENENS

Adres De Pintelaan 185 1K5 - 9000 GENT

Telefoon 09-222.11.33

Fax 09-222.50.25

E-mail ziekenhuisschool@gent.be

Website <https://scholen.stad.gent/ziekenhuisschool>

Bestuur van de instelling Stedelijk Ond. Gent

Adres Keizer Karelstraat 1 - 9000 GENT

Scholengemeenschap Nexus Gandae

Adres Neermeerskaai 2 - 9000 GENT

CLB Interstedelijk CLB Gent

Adres Jubileumlaan 215 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 24-04-2017; 25-04-2017; 26-04-2017; 27-04-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 27-04-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 30-05-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jan PANHUYSEN

Teamleden Lou BONTENS, Jan MESTDAGH, Jos VERMIJL

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - ♦ de beginsituatiebepaling
 - ♦ de doelenselectiefase
 - ♦ de voorbereidingsfase
 - ♦ de uitvoeringsfase
 - ♦ de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag geeft de vaststellingen weer van de doorlichting van de Gemeentelijke Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs, kortweg ziekenhuisschool, van de stad Gent. Deze basisschool vormt samen met de secundaire ziekenhuisschool een pedagogisch geheel. Beide scholen hebben een vestigingsplaats in Gent en Melle. De secundaire ziekenhuisschool heeft ook een vestigingsplaats in Eeklo. De vestigingsplaatsen zijn respectievelijk verbonden met het universitair ziekenhuis Gent, het psychiatrisch centrum Caritas Melle en het residentieel kortdurend jongerenprogramma van De Sleutel Eeklo. Bijkomend is er voor kinderen tussen 2,5 en 12 jaar een onderwijsaanbod binnen het AZ Sint-Lucas in Gent.

De onderwijsinspectie besliste, op basis van gegevens die ze vooraf onderzocht, om de inspanningen van het schoolteam na te gaan om voor de leergebieden 'wiskundige initiatie / wiskunde' en 'Nederlands' de ontwikkelingsdoelen volgens het cyclische proces van handelingsplanning na te streven. Daarnaast onderzocht de onderwijsinspectie de deskundigheidsbevordering, de afstemming met externe partners, het beleid met betrekking tot de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de school, een selectie van de regelgeving en het algemeen beleid.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen toont aan dat het proces van handelingsplanning voor de beide leergebieden in de focus aan de verwachtingen van de overheid voldoet. Het schoolteam vertrekt vanuit een gedragen visie op handelingsplanning. De teamleden doen heel wat inspanningen om een brede beeldvorming te realiseren. Ze gaan actief op zoek naar relevante informatie bij de leerling, de ouders, de ziekenhuisafdeling, de thuischool en andere externe hulpverleners. Op basis van alle verzamelde gegevens bepaalt het een zorgfocus als basis voor de doelenselectie op maat van de individuele kleuter of leerling. Hiervoor hanteren de teamleden de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen kleuteronderwijs en de ontwikkelingsdoelen buitengewoon onderwijs, aangevuld met een schooleigen doelencluster. Het schoolteam bereidt passende lessen voor en organiseert onderwijs op maat van de individuele leerling of kleuter. De teamleden houden maximaal rekening met de medische toestand van de leerling die een grote invloed heeft op de frequentie, de vorm en de inhoud van de les. Ze streven naar een passend onderwijsaanbod dat aansluit bij de thuischool. De doorgedreven aandacht voor het welbevinden van de kleuter en de leerling kenmerkt de werking van de school.

De school heeft een kwaliteitsvolle werkwijze om de beroepsbekwaamheid van haar teamleden op peil te houden en te versterken. Er is een schoolcultuur die de deskundigheidsbevordering stimuleert. De dagelijkse interactie met verschillende ziekenhuisafdelingen is een rijke bron voor expertiseverwerving en –verdieping en is een belangrijke meerwaarde.

Ook de afstemming met partners verloopt kwaliteitsvol. Er heerst een cultuur van constructieve samenwerking. Dit uit zich onder meer in de ingesteldheid om het onderwijsaanbod te integreren in het totaalprogramma van het kind of van de jongere. De school gaat daarbij voortdurend in overleg met de ouders, de ziekenhuismedewerkers en de thuischool. Het CLB is hierbij betrokken als een vaste partner die de wisselwerking bewaakt tussen de verschillende participanten.

Het algemeen beleid van de school is een voorbeeld van goede praktijk. Er is een beleidsteam dat de taken in onderling overleg deelt. Het beleidsteam is erg betrokken bij de dagelijkse gang van zaken op de werkvloer. Er is veel aandacht voor vernieuwing, professionalisering en er is een grote ontwikkelingsdynamiek. Het schoolteam heeft aandacht voor haar eigen kwaliteitszorg en denkt systematisch na om de eigen werking te optimaliseren. Het staat open voor externe evaluatie en beschouwt dit als een leermoment dat zuurstof kan geven aan de schoolwerking.

Het beperkte onderzoek naar bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een gunstig advies. Het onderzoek van een selectie van de regelgeving toont aan dat de school de regelgeving respecteert. De school krijgt ook voor dit erkenningsonderzoek een gunstig advies. Het kwaliteitsonderzoek en het onderzoek van het algemeen beleid tonen aan dat de school een kwaliteitsvol beleidsvoerend vermogen heeft. De school krijgt een gunstig advies voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type 5 - kleuteronderwijs

Nederlands, wiskundige initiatie

type 5 - lager onderwijs

Nederlands, wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Afstemming met partners

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 wiskundige initiatie, Nederlands in type 5 - kleuteronderwijs, wiskunde, Nederlands in type 5 - lager onderwijs

Voldoet

Het proces van handelingsplanning garandeert dat het onderwijs is afgestemd op de individuele onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Visieontwikkeling De fusie van enkele jaren geleden gaf rechtstreeks aanleiding tot de ontwikkeling van een schooleigen visie op handelingsplanning. Het schoolteam voelde de nood aan een uniforme denk- en handelswijze over handelingsplanning die voor alle vestigingsplaatsen en onderwijsniveaus geldt zonder de eigenheid van de doelgroep uit het oog te verliezen. In de schoolvisie krijgt 'het leerprofiel' een prominente plaats. Terecht beschouwt het schoolteam het leerprofiel als hun navigatie-instrument doorheen de verschillende fasen van de handelingsplanning. Het leerprofiel helpt het schoolteam om snel en efficiënt de focus te vinden in het denken en communiceren over en het werken met de kleuter of de leerling.

Beginsituatiebepaling
Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

Het schoolteam hecht veel belang aan een grondige verkenning van de beeldvorming van elke individuele leerling of kleuter. Het leerprofiel ondersteunt de teamleden om bij elke opname de relevante kind- en contextfactoren in kaart te brengen. Naast het cognitief functioneren, bekijkt het schoolteam ook de leer-en werkhouding, de leerbereidheid en het groepsfunctioneren. In de verkenning van de context heeft het schoolteam aandacht voor de klas, de school, het gezin, de familie en de cultuur. De teamleden maken zo snel mogelijk kennis met de nieuwe leerling of de kleuter. Ze streven ernaar om de leerling als volwaardige gesprekspartner te betrekken. Dit is het moment waarop het teamlid polst naar wat de leerling kan, kent, nodig heeft en/of bezighoudt. De kleuteronderwijzers grijpen dit moment aan om via spel na te gaan wat de kleuter boeit. De ouders zijn voor de teamleden een belangrijke gesprekspartner die informatie over onder andere de onderwijsbehoeften bezorgt. De communicatie met de ouders gebeurt op maat van elke doelgroep en elke afdeling. In een aantal afdelingen gebeuren deze contacten eerder informeel terwijl in andere doelgroepen een geformaliseerde en gestructureerde samenwerking met ouders kenmerkend is. Gedurende dit onderzoek getuigden enkele ouders uit diverse afdelingen over een vlotte afstemming en een fijne samenwerking met de teamleden.

Het multidisciplinair overleg in de meeste afdelingen garandeert het aanleveren van relevante informatie aan de teamleden. Dit kan zowel mondeling als schriftelijk gebeuren. Indien relevant, ontvangen de teamleden tussentijds gerichte informatie van het medisch team om daarop hun onderwijsaanbod- en/of aanpak af te stemmen.

Waar nodig en relevant contacteert het schoolteam de thuishchool van de leerling. Het tijdstip, de frequentie en de wijze waarop dit gebeurt, is telkens op maat van de doelgroepen en de afdelingen. Dit vraagt van de teamleden een grote flexibiliteit om zich aan de telkens wisselende omstandigheden aan te passen. Het schoolteam peilt niet alleen naar informatie over zo veel mogelijk leergebieden, maar het bevraagt eveneens de sociaal-affectieve en de psychomotorische leerlingkenmerken. Ook de positieve kenmerken en algemene aandachtspunten krijgen hier aandacht. Het schoolteam is in grote mate afhankelijk van de goodwill van de thuisholen om de gevraagde informatie te ontvangen. In voorkomend geval geven sommige scholen voor buitengewoon basisonderwijs het individuele handelingsplan van de leerling door. In de afdeling pediatrie verblijven meer en meer chronisch zieke kinderen. Voor deze kleuters en leerlingen die regelmatig in het ziekenhuis verblijven, kent de informatieverzameling vanuit en de samenwerking met de thuishchool nog een groeimarge.

Het schoolteam hecht veel belang aan de verfijning van de verzamelde informatie met eigen observatiegegevens. Het leerprofiel ondersteunt de teamleden om gericht te observeren.

De teamleden bundelen de verzamelde informatie in de digitale schooltool die het kader van het leerprofiel weerspiegelt. Deze synthese brengt de reële leersituatie in kaart en is de basis om de zorgfocus te bepalen. Op basis van het leerprofiel onderscheidt het schoolteam vijf focussen: het cognitief functioneren, de leer- en werkhouding, de leerbereidheid, het groepsfunctioneren en het lichamelijk functioneren. Afhankelijk van de doelgroep gebeurt de keuze van de zorgfocus al dan niet multidisciplinair. Deze zorgfocus dient als basis voor de doelenselectie op maat van de individuele kleuter of leerling.

Doelenselectiefase

Selectie ontwikkelingsdoelen

Leerlingenkenmerken

Op maat

Harmonische ontwikkeling en

optimale integratie

Eevenwichtig aanbod

Doelenkaders

Multidisciplinair overleg

In het individueel handelingsplan selecteren de teamleden zowel cognitieve als niet-cognitieve langetermijndoelen die aansluiten bij de geformuleerde zorgfocus. Deze keuze illustreert de aandacht van het schoolteam om een brede harmonische vorming en een optimale integratie voor elke individuele leerling na te streven.

Voor de doelenselectie binnen de focus 'cognitief functioneren' baseren de teamleden zich op de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen kleuteronderwijs en de ontwikkelingsdoelen buitengewoon onderwijs. Indien nodig stappen ze hiervan af en schakelen ze over naar een ander gevalideerd doelenkader. Naast de leergebieden Nederlands en wiskunde, selecteert het schoolteam doelen voor zo veel mogelijk leergebieden.

Het schoolteam hanteert het schooleigen 'doelencuster leerprofiel' voor de selectie van een aantal overkoepelende, niet-cognitieve doelen, gelinkt aan de leergebieden leren leren en sociaal-emotionele ontwikkeling. De link met de decretale ontwikkelingsdoelen van het voormalige buitengewoon onderwijs type 1 is herkenbaar aanwezig.

Het schooleigen doelencluster stelt het schoolteam in staat doelen te formuleren als antwoord op de focussen leer- en werkhouding, leerbereidheid en groepsfunctioneren.

Indien relevant, betreft het schoolteam de ouders en/of de leerling bij de doelenselectie. De leerlingen hebben inspraak om doelen te bepalen en vervolgens met inhouden aan de slag te gaan.

De laatste jaren kreeg het doelgericht werken in de basisschool sterke impulsen. Het maken van enkele bindende afspraken om de doelgerichtheid stevig te verankeren, vertoont nog enkele groeikansen. Zo maakte het schoolteam de afspraak om een beperkt aantal doelen te selecteren. Niet alle teamleden passen dit systeem momenteel echter even consequent toe en werken met te lange doelenlijsten. Ook gaan de teamleden eerder divers met de langetermijndoelen om. Sommigen concretiseren deze doelen in operationele lesdoelen. Anderen hanteren het gebruikte onderwijsleerpakket of baseren zich rechtstreeks op de langetermijndoelen zonder concretisering te formuleren. Het schoolteam krijgt hierin autonomie.

Vorbereidingsfase
Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting

Het schoolteam bereidt passende lessen voor en organiseert onderwijs op maat van de individuele leerling of kleuter. De medische toestand heeft een grote invloed op de frequentie, de vorm en de inhoud van de les. Afhankelijk van de doelgroep en de afdeling krijgen de kleuters en de leerlingen een half uur tot twee lestijden les per dag. Een les kan individueel, in groep, in de kamer of in de klas plaatsvinden.

Een vaste of flexibele, een individuele planning of groepsplanning geeft duidelijkheid over het leertraject van elke leerling. Waar mogelijk betrekken de teamleden de leerling bij de opmaak ervan. Bij de keuze van de lesinhouden en bij hun lesvoorbereiding maken de teamleden een voortdurende afweging tussen enerzijds de relevantie van het lesonderwerp en anderzijds de feitelijke en wenselijke leefwereld van de leerling. Waar mogelijk kiezen de teamleden dezelfde lesonderwerpen van de thuishoel met het oog op een vlotte aansluiting van de leerling.

Een aantal kleuteronderwijzers werkt met een flexibele themapanning. Ze streven variatie in het activiteiten aanbod na en spelen in op de inbreng van de kleuters of op onverwachte voorvallen. In de mate van het mogelijke sluiten de thema's aan bij de themakeuze van de thuishoel.

In de afdelingen oncologie en pediatrie van de vestigingsplaats UZ Gent dwingt de te krappe huisvesting de kleuteronderwijzers te vaak tot individueel onderwijs. Dit zorgt ervoor dat niet alle ontwikkelingsaspecten evenwichtig aan bod kunnen komen. Enkele kleuteronderwijzers kiezen ervoor om hun klaslokaal prikkelarm in te richten waardoor het thema weinig zichtbaar aanwezig is. De graduele opbouw en visualisering van functionele tijd- en ruimtekaders kent nog groeikansen.

Het schoolteam investeerde in ondersteunende didactische materialen. Het beschikt over de meest gehanteerde onderwijsleerpakketten van het gewoon basisonderwijs. Ook de kleuteronderwijzers beschikken over voldoende passende materialen om hun aanbod voor te bereiden. Om in te spelen op het niveau of de interesses van de kleuters maken de kleuteronderwijzers ook zelf spel materiaal aan.

Met het oog op een goede samenwerking met de afdelingen kiest het beleidsteam ervoor om teamleden vast aan een doelgroep en/of afdeling te verbinden. De dagelijkse praktijk vertoont in de meeste gevallen een sterke onderlinge wisselwerking en afstemming. De meeste teamleden vertonen een grote flexibiliteit om in te spelen op de verwachtingen van het schoolteam en het afdelingsteam van het ziekenhuis. In het multidisciplinair overleg van de afdeling heeft het schoolteam rechtstreeks of onrechtstreeks een inbreng. Het onderwijsluik komt er eveneens aan bod waardoor het medisch team ook een inbreng heeft in de specifieke onderwijskundige begeleiding van de individuele leerling.

De schoolvisie onderstreept het belang van de klassenraad om de strategieën en de hulpmiddelen te bespreken die bijdragen om de doelen te realiseren. In de praktijk komt de klassenraad in heel wat afdelingen niet samen, waardoor het multidisciplinair karakter van de handelingsplanning aan waarde inboet. Ook gaan hierdoor voor de teamleden kansen verloren om gezamenlijk te reflecteren over sterktes, kansen, aandachtspunten en valkuilen bij de specifieke pedagogisch-didactische voorbereiding en uitvoering van hun handelingsplanmatig handelen.

De teamleden hanteren een digitaal systeem om de handelingsplanning te ondersteunen. De opbouw van deze tool weerspiegelt de schooleigen visie op handelingsplanning. Het schoolteam beseft terecht dat het instrument een middel en geen doel op zich is. De teamleden ervaren deze tool echter te vaak als een belemmering om het cyclische aspect van de handelingsplanning te ondersteunen. Dit is vooral aan technische beperkingen toe te schrijven. Het beleidsteam is zich hiervan bewust en voorziet de invoering van een nieuw digitaal systeem.

Uitvoeringsfase

Planmatige aanpak

Aanbod op maat

Organisatie op maat

Actief leren

Klasmanagement

Methodiek en werkvormen

Samenhang realiseren

De teamleden streven naar een passend onderwijsaanbod dat aansluit bij de thuisschool. Voor leerlingen van de lagere school vormen de onderwijsleerpakketten Nederlands en wiskunde veelal het uitgangspunt. Indien nodig focust het schoolteam op de kernleerstof en laten ze de uitbreidingsleerstof achterwege. Waar mogelijk en wenselijk breiden de teamleden het aanbod met andere leergebieden uit. Hierbij is er ook een samenwerking met therapeuten van het ziekenhuis die een muzisch of psychomotorisch aanbod doen. Voor een aantal leerlingen is leerstofverwerking niet haalbaar en werkt het schoolteam aan de basisvoorwaarden om tot leren te komen. Zij gaan daarbij actief op zoek naar de interesse van de leerling en bouwen daarop verder.

De doorgedreven aandacht voor het welbevinden van de kleuter en de leerling kenmerkt de werking van deze school. De interacties van de teamleden getuigen van een respectvolle omgang met de zieke leerling en z'n context. Vanuit een motiverende begeleidingsstijl spelen ze flexibel op het hier en nu in zonder de kansen tot ontwikkeling uit het oog te verliezen. De teamleden getuigen van een grote professionele toewijding en zorgen voor een aanbod dat aansluit bij de zone van de naaste ontwikkeling van elke individuele leerling.

Om de leerinhouden te verrijken of aantrekkelijker te maken, zetten heel wat teamleden ICT doelgericht in. Ze wenden dit eveneens aan om de leerling contact te laten houden met zijn thuishouding via videogesprekken. Een aantal leerlingen maakt tijdens het verblijf in het ziekenhuis gebruik van synchroon internetonderwijs.

De kleuteronderwijzers getuigen van een grote aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kleuter. Ze zorgen voor veel afwisseling waardoor ze aandacht opbrengen voor de verschillende ontwikkelingsaspecten. De kleuteronderwijzers creëren kansen om de individuele kleuter te laten exploreren en experimenteren op maat van zijn of haar individuele ontwikkelingsbehoeften.

In de lagere afdeling van de pediatrie krijgen educatieve spelletjes een ruime plaats in het onderwijsaanbod. Meer en meer komen chronisch zieke kinderen in deze afdeling terecht. Voor deze doelgroep kent de aansluiting bij het onderwijsaanbod van de thuishouding of bij geselecteerde doelen nog heel wat groeikansen.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procesevaluatie
Rapportering

Na elke les of activiteit registreren de teamleden hun observaties over het cognitief functioneren, de leerbereidheid, de leer- en werkhouding en het groepsfunctioneren van elke individuele leerling. Het leerprofiel geeft hier de richting aan voor een gestructureerde observatie. De teamleden verzamelen deze gegevens in de digitale schooltool.

Deze praktijk illustreert dat de teamleden zich in de evaluatie nog te sterk richten op de leeractiviteiten en het leerproces. Een specifieke evaluatie van de geselecteerde doelen vanuit de zorgfocus ontbreekt vooralsnog. Het gebrek aan formele evaluatieklassenraden of andere evaluatiemomenten werkt dit mee in de hand.

De werkgroep handelingsplanning is volop bezig met de verfijning en de implementatie van de evaluatiefase binnen het proces van handelingsplanning. De werkgroep is zich bewust van de verschillende functies van de evaluatie en de noodzaak van een brede evaluatie. Het is vooralsnog een uitdaging deze te garanderen, te expliciteren en te formaliseren met aandacht voor relevantie en praktische toepasbaarheid.

De lesobservaties vormen eveneens de basis voor de verslaggeving. De geselecteerde doelen binnen het leerprofiel inspireren in mindere of meerdere mate deze rapportering.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De onderwijsinspectie onderzocht niet alle aspecten van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, omdat andere inspectiediensten deze controleren. Doordat de verschillende vestigingsplaatsen ingebed zijn in ziekenhuizen is de school voor "de organisatie van het beleid inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne" (BVH) en voor "de gezondheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving" aangewezen op samenwerking met de veiligheidsdienst van de ziekenhuizen en de externe veiligheidsdiensten.

Naast de samenwerking met de verschillende ziekenhuizen mandateert het directieteam een teamlid als intern aanspreekpunt om het BVH-beleid voor de vier vestigingsplaatsen mee vorm te geven. Dit teamlid kan eveneens rekenen op de ondersteuning van de preventieadviseur van het schoolbestuur. Met een groot engagement neemt zij haar taak ter harte en focust op de bewoonbaarheid van de klas- en leslokalen. Zij vertoont de bereidheid zich hierin verder te professionaliseren.

In de vestigingsplaats UZ Gent zijn de leslokalen op de afdelingen pediatrie en oncologie te klein. Deze situatie dwingt de teamleden te vaak om individueel of op de kamer les te geven. Het inspectieteam vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen en de samenwerking van alle betrokkenen om voor dit probleem een gepaste oplossing te vinden.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Er is in goede mate aandacht voor de doelgerichtheid van de deskundigheidsbevordering. De visie op dit proces is vastgelegd in een overzichtelijk beleidsplan en in een concreet nascholingsplan die gelden voor alle vestigingsplaatsen. Er is in de plannen op een evenwichtige wijze terecht aandacht voor aspecten van schoolontwikkeling, het onderhouden en uitbreiden van vakinhoudelijke expertise, het versterken van de pedagogische en orthopedagogische inzichten en de inzichten in doelgroepgebonden problematieken. Voor leraren die nieuw zijn in de school is er in een specifiek inscholingstraject. Het nascholingsplan is ingebed in het schoolbeleidsplan en is goed afgestemd op de eigen beleidsprioriteiten. Het is geïntegreerd in het personeelsbeleidsplan en speelt daardoor in op nascholingsnoden die onder meer tijdens functioneringsgesprekken worden gedetecteerd. Het ondersteunt het pedagogisch project van de school.
- Ondersteuning** De aandacht voor de ondersteuning van de deskundigheidsbevordering blijkt uit meerdere vaststellingen.
- De schoolleiding maakt goed gebruik van externe kanalen om zich te laten ondersteunen bij het uittekenen van haar professionaliseringsbeleid. Ze staat open voor deskundige inbreng van onder meer de pedagogische begeleidingsdiensten en het CLB. De school heeft duidelijke richtlijnen voor het aanvragen, volgen en het multipliceren van nascholing. Voor nieuwe teamleden voorziet de school in een specifiek inscholingstraject. Een onthaalbrochure verduidelijkt aan nieuwkomers op een beknopte wijze de gang van zaken in de verschillende vestigingsplaatsen. De coördinatoren coachen de nieuwe teamleden samen met de overige teamleden in een sfeer van vertrouwen en verantwoordelijkheidszin.
- Er is een schoolcultuur die deskundigheidsbevordering stimuleert. Dit uit zich onder meer in spontane en informele expertisedeling in sommige vakgroepen. De organisatie van een mediacafé tijdens de middagpauze is daar een voorbeeld van. In sommige vestigingsplaatsen komt het team tot expertisedeling via formeel georganiseerde coachings- en intervisiegesprekken. Georganiseerde intervisiegesprekken staan in de basisschool nog aan het begin van een ontwikkelproces. In alle vestigingsplaatsen is de dagelijkse interactie met verschillende ziekenhuisafdelingen een rijke bron voor expertiseverwerving en –verdieping. Deze gang van zaken zorgt er ook voor dat er een goede afstemming mogelijk is tussen de aanpak van het ziekenhuis en de aanpak van de school.

- Doeltreffendheid** De aandacht voor de doeltreffendheid van de deskundigheidsbevordering is in ontwikkeling. Omdat het huidige nascholingsbeleidsplan pas recent is uitgewerkt door het beleidsteam, gebeurde er nog geen evaluatie van dit plan op schoolniveau. Een formele evaluatie is echter wel gepland. De gevolgde nascholingen worden wel geëvalueerd. Dit gebeurt volgens een afgesproken procedure en ook op een informele wijze.
- Ontwikkeling** Uit de lijst van de gevolgde nascholingen en uit de gesprekken tijdens de doorlichting blijkt bij het team een grote bereidheid om nieuwe inzichten op te doen en om deze inzichten toe te passen in de dagelijkse klaspraktijk of in de schoolorganisatie. Het beleidsteam spant zich in om op de hoogte te zijn van het nascholingsaanbod dat voor de werking van de school relevant is. Er is een systematiek om nieuwe inzichten vanuit de verschillende ziekenhuisafdelingen en het brede onderwijsveld te delen met het schoolteam. De schoolleiding gaat gericht op zoek naar nieuwe medewerkers die een specifieke deskundigheid op de werkvloer opbouwden of willen verwerven. Ook houdt ze de vinger aan de pols met betrekking tot vernieuwingen in het onderwijsveld door bewust stagiairs en bachelor na bachelor (banaba)-studenten te engageren.

4.2 Afstemming met partners

- Doelgerichtheid** De school heeft veel aandacht voor de doelgerichtheid van de afstemming met partners. De school werkt, conform haar visie, voortdurend aan de uitbouw van een relevant, multidisciplinair netwerk met schoolexterne partners. Het schoolteam zet zich hierbij in om de onderwijskundige ontwikkeling en begeleiding van de kleuters en leerlingen te optimaliseren.
- Zowel binnen de schoolwerk- als beleidsplanning krijgt de afstemming met de betrokken omgeving expliciet haar plaats. Het schoolbeleid legt de prioriteiten op korte en lange termijn in de beleidsplannen vast in overleg met de verschillende, relevante ziekenhuisafdelingen.
- Afhankelijk van de eigenheid van elke ziekenhuisafdeling op vlak van ziektebeelden, noden en opnameduur betrekken de teamleden de ouders doelgericht. Zo spelen ze een relevante rol bij de beginsituatiebepaling, het formuleren van doelen en het evaluatieproces. Opvallend hierbij is ook de voortdurende formele en informele afstemming tussen school en ziekenhuisafdeling in functie van de gestelde doelen.
- De school is zich bewust van haar rol als tijdelijk onderwijsverstrekker. In functie van maximale onderwijskansen voor elke leerling, speelt de school sterk in op de leer- en loopbaanbegeleiding na het verblijf in de ziekenhuisschool. Het CLB is hierbij de vaste partner. Ze vervult een draaischijffunctie en behoudt een helikopterblik tussen de verschillende participanten. Hierdoor bevestigt het CLB haar complementaire opdracht in het begeleidingsproces van elke leerling.

- Ondersteuning** De school en de betrokken ziekenhuisafdelingen beschikken over de noodzakelijke ondersteunende structuren om de samenwerking in onderlinge afstemming maximaal te organiseren. Afspraken over inhoud, vergaderfrequentie en afvaardiging zijn overzichtelijk in kaart gebracht voor de formele overlegmomenten op beleidsniveau tussen de school en de verschillende externe partners. Op uitvoeringsniveau is het multidisciplinair overleg (MDO) met de ziekenhuisafdeling het cruciale formeel overlegorgaan. De opvoedings- en onderwijsbehoeften van elke leerling of kleuter komen uitdrukkelijk ter sprake tijdens het MDO. Teamleden van de school en van de verschillende ziekenhuisafdelingen zijn evenwaardige partners in de samenwerking. Dit komt tot uiting tijdens formele en informele overlegmomenten op beleids- en uitvoeringsniveau. De afspraken met het CLB zijn overzichtelijk vastgelegd in de bijzondere bepalingen. Deze afspraken geven richting aan de ondersteuning en begeleiding die het CLB biedt op school/vestigingsplaats- en leerlingenniveau.
- Doeltreffendheid** Het schoolbeleid en het CLB evalueren jaarlijks de bijzondere bepalingen in het beleidscontract. Ze benoemen zowel sterktes als knel- en groeipunten. De evaluatie leidt tot bijstellingen om de kwaliteit van de samenwerking te optimaliseren. Zo werd de frequentie en de aanwezigheid van het CLB op de klassenraden van de verschillende afdelingen bijgesteld in functie van relevantie en meerwaarde. Ook de rol van het CLB als contactpersoon met de thuisscholen en dienstdoende CLB werd geëxpliciteerd en verruimd ondermeer in het kader van het M-decreet. Het schoolbeleid en de verschillende ziekenhuisafdelingen getuigen van een sterk geïntegreerde samenwerking. De evaluatie van die samenwerking komt frequent aan bod tijdens de vastgelegde formele overlegmomenten.
- Ontwikkeling** Het schoolbeleid neemt haar rol op als innovator in de samenwerking met de externe partners. Zo werkt de school actief mee aan diverse wetenschappelijke onderzoeken. De school wordt eveneens intens betrokken als evenwaardige partner bij de recente ontwikkelingen binnen de kinder- en jongerenpsychiatrie. Onderwijs kent hierbij haar plaats als onderdeel van het totaalprogramma. De frequente actualisering van de ontwikkelde visies illustreert eveneens de gevoeligheid van het schoolteam voor bestaande tendensen in de maatschappij en in het onderwijs. Het schoolbeleid nam recentelijk verschillende initiatieven om de thuisscholen en dienstdoende CLB te informeren over de onderwijskundige meerwaarde van een planmatige samenwerking met de ziekenhuisschool. Deze profileringsinitiatieven staan in functie van een optimalisering van de samenwerking met de thuisscholen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur van de school voor buitengewoon basisonderwijs en de directeur van de school voor secundair onderwijs vormen samen een directieteam. Recentelijk engageerde het directieteam een teamlid voor een 1/5-directieopdracht. Zij besturen deze twee scholen die in de praktijk functioneert als één school met verschillende vestigingsplaatsen. De directeuren verdelen onderling de verschillende taken op basis van eigen ervaringen, interesses en talenten. De teamleden getuigen dat dit directieteam elkaar constructief aanvult. De teamleden waarderen de directeuren voor hun laagdrempelige houding. Ze voelen zich sterk gesteund omdat de directeuren zowel intern als extern de belangen van de leerlingen, het personeel en de school behartigen. Zelf beschouwen de directeuren hun taak vooral als ondersteuning van het lesgeven. Om de vinger aan de pols te houden, streven ze ernaar frequent aanwezig te zijn in de verschillende vestigingsplaatsen. Daarnaast bewaken zij de koers via bezoeken aan de afdelingen, klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken en heel veel informele contacten. Waar nodig ondernemen de directeuren gerichte stappen om teamleden te responsabiliseren. Door de complexe schoolstructuur delegeren de directeuren doordacht en doelgericht heel wat onderwijskundige en pedagogische taken aan de coördinatoren waardoor er sprake is van een gedeeld leiderschap. De directeuren en de coördinatoren vormen samen het beleidsteam van de school. Naast de oplossing van de dagelijkse praktisch-organisatorische problemen ondersteunen de coördinatoren de teamleden op heel diverse terreinen. Zij zijn vaak de motor achter het denk- en ontwikkelwerk om de schoolvisie(s) te operationaliseren en de handelingsplanning vorm te geven. De directeuren geloven in de kracht van de diversiteit in het beleidsteam. Ze benutten de sterktes van de coördinatoren en geven hen het eigenaarschap over een of meerdere schoolontwikkelprocessen. In hun tweewekelijkse vergaderingen bespreekt het beleidsteam de algemene werking en de uitvoering van het beleidsplan. Het besef is aanwezig dat het beleidsteam de overige teamleden eerder beperkt informeert over hun werkzaamheden en besluiten. De leden van het beleidsteam ervaren de onderlinge dialoog vaak als een kritische reflectie die de schoolwerking versterkt. Om zuurstof te geven aan de inhoudelijke werking en om de onderlinge samenwerking te optimaliseren, organiseert het beleidsteam regelmatig intervisiemomenten onder begeleiding van een externe deskundige.

Een algemeen beleidsplan geeft richting aan de schoolontwikkeling op middellange termijn. Een beleidsplan 'zorg' vertaalt de schoolvisie op handelingsplanning in strategische langetermijndoelen die het schoolteam over verschillende schooljaren heen operationaliseert. Dit beleidsplan bevat doelen om alle fasen van de handelingsplanning te verdiepen en te verbinden.

- Visieontwikkeling** De visieontwikkeling is een sterke eigenschap van het schoolteam. De fusie van enkele jaren geleden gaf rechtstreeks aanleiding tot de ontwikkeling van een gelijkgerichte visie op diverse aspecten van de schoolwerking. Het beleidsteam ontwikkelde een systematiek om elke onderwijsvernieuwing vanuit visievorming te starten. Dit proces werkt verbindend tussen de verschillende vestigingsplaatsen, de doelgroepen en de ziekenhuisafdelingen waardoor vroegere cultuurverschillen stilaan verdwijnen.
- De algemene schoolvisie beschrijft enerzijds hoe het schoolteam laagdrempelig wil inspelen op de mogelijkheden en de onderwijs- en leezorgbehoeften van elk kind en elke jongere. Anderzijds is het streven naar de schoolse en maatschappelijke herintegratie van de leerling een kernopdracht. In hun dagelijks handelen zijn de teamleden doordrongen van deze algemene schoolvisie.
- De teamleden beschikken over een uitgebreide deontologische code die hun dagelijkse praktijk aanstuurt.
- Het schoolteam heeft geen gedragen visie over relationele en seksuele vorming. Gezien de specificiteit van een aantal doelgroepen binnen de werking behoort visievorming en de operationalisering ervan tot de uitgesproken groeikansen.
- Besluitvorming** Verschillende overlegorganen dragen ertoe bij dat de teamleden onderling afstemmen, meewerken aan schoolontwikkeling en expertise delen. De maandelijks schoolwerkplanvergaderingen gaan gezamenlijk door om overkoepelende thema's te behandelen of per vestigingsplaats om campusspecifieke items te bespreken. De teamleden kunnen vrijwillig meewerken in een of meerdere werkgroepen. Deze behandelen zowel praktisch-organisatorische zaken als pedagogisch-didactische aspecten van de werking. In een aantal gevallen staan leergebied- of vakgebonden inhoud op de agenda.
- De verschillen in de prestatieregeling per onderwijsniveau hypothekeren de organisatie van de overlegkansen tussen teamleden onderling en tussen de teamleden en de ziekenhuisafdelingen. Het beleidsteam tracht weliswaar zo veel mogelijk de onderlinge evenwichten te bewaren en streeft naar een billijke verdeling van lasten en lusten tussen medewerkers.
- Ofschoon het schoolteam getuigt over een onderlinge open communicatiecultuur, wil het directieteam het participatief klimaat in de school meer zuurstof geven. Door de fusie trad het beleidsteam noodgedwongen meer sturend op. Nu is dit proces al ver gevorderd en wil het beleidsteam opnieuw investeren in een grotere betrokkenheid van de teamleden.
- Kwaliteitszorg** Het schoolteam getuigt van een groot reflectief vermogen. Het beleidsteam evalueert systematisch de doelen van het beleidsplan en ook de daaraan verbonden acties. Tijdens de evaluatiedag op het einde van het schooljaar kunnen de teamleden van de secundaire afdeling reflecteren over de lopende processen. Het beleidsteam integreert eventuele verbeteracties in het beleidsplan.
- Om de inhoudelijke werking te ondersteunen, investeert het schoolbeleid met eigen middelen in de aanstelling van orthopedagogen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De concretisering van de schooleigen visie op handelingsplanning in langetermijndoelen en operationele doelen, afgestemd op en rekening houdend met de verschillende doelgroepen.
- De ontwikkeling en het gebruik van het leerprofiel als schooleigen navigatie-instrument om de verschillende fasen van de handelingsplanning te ondersteunen.
- De maximale inzet om de relevante kind- en contextkenmerken verfijnd in kaart te brengen.
- Het onderwijsaanbod op maat van de ontwikkelingsbehoeften van elke individuele leerling dat aansluit bij de thuisschool.
- Het grote engagement, de warme begeleidingsstijl en de grote flexibiliteit van het schoolteam in de dagelijkse werking.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De schoolcultuur die de deskundigheidsbevordering stimuleert.
- De samenwerking op basis van gelijkwaardigheid met de verschillende ziekenhuisafdelingen, waardoor expertiseverwerving en -verdieping rijke kansen krijgt.
- De samenwerking met het CLB op school- en leerlingenniveau.
- De inzet van het schoolbeleid om de diverse samenwerkingen met externe partners te evalueren en vervolgens te optimaliseren.

Wat betreft het algemeen beleid

- De laagdrempelige houding en de betrokkenheid van het hele beleidsteam op de dagelijkse werking.
- Het gedeeld leiderschap waarbij de leden van het beleidsteam eigenaar zijn van verschillende ontwikkelprocessen in de school.
- De beleidsplannen om op korte en middellange termijn het schoolbeleid te voeren.
- De sterke aandacht van het schoolteam voor een dynamische visieontwikkeling als uitgangspunt om elke onderwijsvernieuwing te onderbouwen.
- De realisatie van de schoolvisie in de dagelijkse onderwijspraktijk.
- De aandacht voor de interne kwaliteitszorg en de bijsturing van de eigen werking.
- De openheid van het schoolteam voor externe evaluatie.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Voor een aantal chronisch zieke kinderen de informatieverzameling vanuit en de samenwerking met de thuischool optimaliseren.
- Streven naar meer gelijkgerichtheid in de concretisering van een beperkt aantal langetermijndoelen om een passend antwoord te geven op de zorgfocus.
- De evaluatiepraktijk optimaliseren en daarbij de link met de geselecteerde doelen op korte en lange termijn uitdrukkelijk aanwenden in functie van de actualisering van de beginsituatie.

Wat betreft het algemeen beleid

- De gezamenlijke verdere uitbouw door het schoolteam van het participatief schoolklimaat.
- Het vinden van een oplossing voor de te krappe leslokalen in de afdelingen pediatrie en oncologie van de vestiging UZ Gent.
- De functionaliteit van het digitaal schoolplatform.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan PANHUYSEN de inspecteur-verslaggever	Patrick D'HAENENS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	